

บทคัดย่อ

การวิจัย เรื่อง การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุในกลุ่มประเทศ JBRIIC และกลุ่มประเทศอาเซียน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการของนักท่องเที่ยวสูงอายุกลุ่มประเทศ JBRIIC และกลุ่มประเทศอาเซียนในเรื่องการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ เพื่อศึกษาวิเคราะห์ศักยภาพของธุรกิจนันทนาการท่องเที่ยวที่ให้บริการการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ เพื่อพัฒนารูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุในกลุ่มประเทศ JBRIIC และกลุ่มประเทศอาเซียน และเพื่อสร้างเครือข่ายการจัดการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุทั้งในระดับประเทศและภูมิภาคอาเซียน วิธีการดำเนินการวิจัยประกอบด้วยวิธีการวิจัยเชิงสำรวจโดยใช้แบบสอบถาม และวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพโดยใช้การสัมภาษณ์การสนทนากลุ่ม และการสัมภาษณ์ กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยนักท่องเที่ยวสูงอายุในกลุ่มประเทศ JBRIIC และกลุ่มประเทศอาเซียน จำนวน 780 คน ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวจำนวน 114 คน ผู้บริหารและบุคลากรในหน่วยงานที่รับผิดชอบการจัดการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพทั้งภาครัฐและภาคเอกชน รวม 50 คน ในสรุปผลการวิจัยเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 พฤติกรรมและความต้องการของนักท่องเที่ยวสูงอายุกลุ่ม JBRIIC และกลุ่มประเทศอาเซียน ในเรื่อง การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและศักยภาพของธุรกิจนันทนาการท่องเที่ยวที่ให้บริการการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพผลการวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวในกลุ่มประเทศอาเซียน และ JBRIIC ส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์การมาท่องเที่ยว คือ ต้องการพักผ่อน และนันทนาการ นักท่องเที่ยวนิยมเข้าพักในโรงแรมหรือรีสอร์ท ในส่วนกิจกรรมการส่งเสริมสุขภาพที่นักท่องเที่ยวเคยทำหรือเข้าร่วมมากที่สุด คือ การนวดแผนไทยการทาสปา วารีบำบัด การอาบน้ำแร่หรือน้ำพุร้อน และการตรวจร่างกาย ปัจจุบันที่มีผลต่อการเลือกกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพของนักท่องเที่ยวมากที่สุด คือ ราคาเหมาะสมกับบริการ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ในกลุ่มประเทศอาเซียน ต้องการข้อมูลข่าวสารการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพจากอินเทอร์เน็ต ในขณะที่ JBRIIC ต้องการรับข้อมูลจากนิตยสาร นักท่องเที่ยวในกลุ่มประเทศอาเซียน สนใจโปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ร่วมกับการซื้อสินค้าและของที่ระลึก ในขณะที่กลุ่ม JBRIIC ต้องการโปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพพร้อมกับการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ระยะเวลาที่ต้องการใช้ในการเดินทางแต่ละครั้ง ระหว่าง 6 - 10 วันมากที่สุด

สำหรับศักยภาพของผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพนั้นพบว่า ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุมีศักยภาพด้านการปฏิบัติงานและทักษะวิชาชีพโดยรวมอยู่ในระดับมาก รวมถึงความสามารถในการให้บริการและดูแลนักท่องเที่ยวสูงอายุ ในส่วนของศักยภาพของธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพนั้นพบว่าศักยภาพของธุรกิจรักษาพยาบาล ธุรกิจที่พัก ธุรกิจการส่งเสริมสุขภาพ และธุรกิจนาเที่ยวมีมาตรฐานอยู่ในระดับดี แต่ยังไม่มีการบริการสำหรับรองรับผู้สูงอายุโดยเฉพาะบุคลากรยังต้องพัฒนาเรื่องการสื่อสารภาษาต่างประเทศและเรื่องความรู้เกี่ยวกับการดูแลผู้สูงอายุ

ตอนที่ 2 รูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุในกลุ่มประเทศ JBRIIC และกลุ่มประเทศอาเซียน ผลการวิจัยพบว่ารูปแบบองค์ประกอบของรูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุ ประกอบด้วย การแบ่งกลุ่มผู้สูงอายุ การศึกษาพฤติกรรมนักท่องเที่ยวเชิงสุขภาพการประสานความร่วมมือในการทำงานกันอย่างใกล้ชิดระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในลักษณะของ Medical Wellness Tourism และ Wellness Tourism

ตอนที่ 3 การสร้างเครือข่ายการจัดการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุทั้งในระดับประเทศและภูมิภาคอาเซียน ผลการวิจัยคือ สามารถสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน องค์กรทั้งภายในประเทศและต่างประเทศด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ และเกิดกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการทำงานร่วมกันด้วยการประชุมปฏิบัติการและการสัมมนา

Abstract

This research topic was Healthy Aging Promotion of JBRIC and ASEAN countries. Purposes of this study were (1) to investigate needs of healthy aging tourists of JBRIC and ASEAN countries. (2) to analyze the potentiality of tourism industry business of healthy aging tourism and (3) to develop model of healthy aging tourism promotion in nation and international level. Survey research and qualitative research such as in-depth interview, focus group and seminar workshop were employed. Subjects consisted of 780 elderly tourists, 144 tourism businessmen and 50 administrators in relate agencies of healthy tourism both government and private sectors.

The results were found in 3 parts as follows:

Parts1: Behaviors and needs of healthy aging tourists of JBRIC and ASEAN. The tourism objectives were to relax and recreation, they preferred to stay in resort and hotels. Healthy promotion activities were Thai traditional massage, spa hydrotherapy hot pool and hot spring and healthy physical check-up. Factor effecting to select healthy promotion was an appropriate price. The ASEAN tourists needed healthy tourism information by using internet while JBRIC tourist using journal media. The ASEAN tourists interested in healthy tourism program along with shopping and souvenirs while JBRIC needed healthy tourism program along with national tourism destination and duration of travel in each trip were 6-10 days.

Tourism business in healthy aging tourism had potentially in work performances and profession skills in high level including ability to take care and service for elderly. In health tourism business, was reported that hospital business accommodation business, health promotion business and tourism had high standard, however, their business has not really service directed of the elderly group. Lastly, the health personal needed to improve foreign language communication and knowledge of carrying the elderly.

Part 2 : Health promotion tourism model for healthy aging tourism in JBRIC and ASEAN. The results indicated that the model should composed of grouping the elderly, behavior of health tourism study, and the integration to various organization of promote medical wellness tourism and wellness tourism.

Part 3 : Networking management of healthy aging tourism and ASEAN region, it was reported that the potentiality of cooperating and coordination between national and international organizations in health tourism including exchange process of earning and cooperating in workshop and seminar were recommended.